

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

Titulació acadèmica		Batxillerat / Grau en Teologia				
Assignatura		3MF011 MORAL FONAMENTAL I: L'ESTRUCTURA ANTROPOLÒGICA				
Any	Tercer	Curs	2021-2022	Valor lectiu	5 ECTS	
Període lectiu	Primer semestre	Hores setmanals	3	Àrea	CC institucionals	
Professor/a	Dr. Joan Carrera i Carrera			Llengua	Català	

Descripció/Justificació

L'assignatura presenta els grans temes de la moral fonamental cristiana, i els reptes que avui se li plantegen per viure l'Evangelí en el camp de la moral a la nostra societat actual

Requisits i orientacions prèvies

No necessaris

Objectius

Generals:

Copsar la moral com a part de la teologia, i com a continuació de l'antropologia teològica

Específics:

- Conèixer els grans temes de moral fonamental
- Aprendre el necessari discerniment moral
- Conèixer el paper de l'Escriptura i la tradició a la TM
- Copsar els reptes ètics que té la nostra societat i la resposta des de la tradició cristiana

Competències

Competències transversals (genèriques):

- Comprensió lectora i expressió verbal (1)
- Capacitat de síntesi i d'argumentació (2)

Competències específiques:

- Aprendre a aplicar els principis generals de la moral a les situacions concretes (3)
- Aprendre a dialogar sobre temes morals (4)
- Us de l'escriptura i de la tradició a TM (5)
- Capacitat de reflexió i de pensament crític en temes que representen reptes a la TM(6)
- Captar allò essencial quan es plantegen casos problema en TM (7)

Continguts

I Introducció

- 1- Moral i antropologia
- 2- Moral dins la teologia. Moral i Escriptura, Moral i espiritualitat

- 3- Indicacions metodològiques
- 4- Moral i ciències humanes
- 5- Situació de la teologia moral actual: Crisis i reptes de la teologia moral. Resposta del Vaticà II
- 6- Repte de les altre tradicions ètiques religioses

II Fonaments d'una moral de valors

- 1- Experiència ètica i llibertat
- 2- Valor moral i Norma moral
- 3- Sistemes ètics
- 4- Ordre jurídic i moral. S. Tomàs I-II, q.95-97. A l'actualitat relació dret moral a les societats plurals
- 5- Reflexions finals
- 6-

III Una moral arrelada a l'Escriptura

- 1- Introducció. Esquema document Pontifícia Comissió Bíblica: *Biblia i moral. Alguns criteris bíblics per la reflexió moral*
- 2-Teologia de la Creació
- 3-Teologia de l'Aliança: Decàleg
- 4-Jesús i la Llei: interiorització de la Llei, Doble precepte, Sermó de la Muntanya

IV Una moral en la recerca del bé

- 1- Llei Moral Natural: intuïció, gènesi, història
- 2- Sistematització Llei Moral Natural: S. Tomàs
- 3- Aportacions positives i negatives. Evolució posterior
- 4- De la Llei Moral Natural al Dret Natural
- 5- Una ètica universal: Fenomen de la globalització actual. Ètica mínima, Ètica global: Declaració Parlament Religions (1993). Document: En busca de una ètica universal: *nueva perspectiva sobre la Ley Natural* de la CTI (2009)
- 7- L'ecclesialitat de la moral (magisteri i moral)
- 8-

V Consciència moral

- 1- Què és la consciència moral
- 2- Formació de la consciència
- 3- Consciència al Vaticà II
- 4- Consciència a l'Escriptura
- 9- Reflexió teològica: decisions de c, el seu valor, risc de c (c errònia), c en dubte, Sistemes morals
- 10- Discerniment moral

VI Dinamisme de la decisió ètica

- 1- La decisió ètica: Opció fonamental
- 2- Acte moral: coneixement, llibertat, responsabilitat. Col·laboració
- 3- Aspectes ètics del pecat: Retrocés sentiment de pecat, Concepcions deformades del pecat, Sentit cristià del pecat, Distinció teològica: mortal, venial

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

La assignatura s'estructura en **Classes magistrals** (aprox. 32h), **Tutories col·lectives** (aprox. 8h), **Treball personal** (lectures d'articles) i l'opció de **Tutories personals**. Les **Tutories col·lectives** s'intercalen entre les **Classes magistrals**.

El **Treball Personal** es realitza a casa.

Activitats:

1-Lectura atenta de 3 articles de diferents autors sobre temes centrals de la TM.

Articles

- La teologia moral en el Vaticano II, Flecha, JR., *Teologia moral fundamental*, BAC, Madrid, 1994, pp 63-74
- El magisterio de la Iglesia dins López Azpitarte, E., *Hacia una nueva visión de la ética cristiana*, Sal Terrae, Santander, 2003, pp 193-210
- En busca de una ética universal, CTI Juny 2009, Capítols I i II
- Conciencia dins Lopez Azpitarte, E., *Fundamentación de la ética cristiana*, Paulinas, Madrid, 1991, pp.215-237.

2- Reflexió sobre unes preguntes que es posen al final de cada tema, per contestar a casa de forma personal i a lliurar en 15 dies.

3- Tutories personals: resolució de dubtes de l'alumne i feed back del professor sobre el treball de l'alumne.

4- Tutories col·lectives. Articles a llegir dins les classes o temes a discutir (poden canviar):

- Pontificia Comissió Bíblica., Exegesis i teologia moral a *La interpretació de la Bíblia en la Iglesia*, abril 1993
- Pontificia Comissió bíblica., *Biblia e morale. Radice bibliche dell'agire cristiano*, maig 2008, núm. 92 i 93. (font www.vatic.va frances i italià. trad.catalana 2 part Documents d'Església núm. 943,944)
- Moral i ciència
- Reptes de la teologia moral dins Carrera, J., *A la Recerca del Regne*, quadern Cristianisme i Justícia, núm. 101
- Nous paràmetres de l'ètica dins Carrera, J., *Món Global, Ètica Global*, q. Cristianisme i Justícia, núm. 118
- Les lleis civils dins Mora, G., *La vida Cristiana. Teologia moral fonamental*, FTC, Barcelona, 2004, pp. 206-211. Etica y derecho dins Etxeberria, X., *Temas básicos de ética*, Desclee De Brouwer, Bilbao, 2002, pp. 132-138
- Maria, J., *La Globalització*, quadern C i J núm.103
- Declaració Ètica mundial del Parlament Mundial de les Religions
- Acceptació de la ètica civil per part dels cristians dins Carrera, J., *Món Global, Ètica Global*, q. Cristianisme i Justícia, núm. 118
- Decisions de consciència. Casos
- Discussió sobre el teorema de la col·laboració clàssic i les situacions actuals de col·laboració

Avaluació

Críteris d'avaluació:

Es comprovarà la consecució dels objectius i estratègies mitjançant els següents elements: Seguiment de l'assignatura i Examen final.

El **Seguiment** es realitza mitjançant diferents elements. La resposta a una pregunta al final de cada tema (extensió màxima 1,5 Din-A4) a lliurar 1 setmana després d'acabat el tema. I a més, inclou el Treball personal que consta de la lectura dels articles proposats i la realització d'una fitxa d'ells o bé, desenvolupar una qüestió que hagi suscitat interès. I també inclou l'assistència i participació a les tutories.

Es valora la redacció, la presentació i l'aportació personal especialment en els treballs i les activitats. També es valora la capacitat crítica i de síntesi d'alumne en elaborar un judici propi a la llum de la informació.

L'**examen final** és una prova escrita de 1,5h de durada.

Tècniques d'avaluació:

La nota final s'obté de la suma del seguiment (40%) i de la prova final (60%). Per tal de fer promig de la nota de seguiment amb de l'examen final, cal haver tret una nota superior a 4 a l'examen final.

Examen final: Avalua coneixement i la competència 2,4,5

Seguiment

Lectures: avaluen les competències 1, 2,4,5

Preguntes final tema: avaluen les competències 1, 2,4

Tutories col·lectives: avaluen la competències 1, 2, 4,5

Bibliografia bàsica

Apart de les lectures obligatòries

LÓPEZ AZPITARTE, E., *Hacia una nueva visión de la ética cristiana*, Sal Terrae, Santander, 2003.

WEBER, H., *Teología moral general*, Herder, Barcelona, 1994.

JOAN PAU II., *Veritatis Splendor*, 1993.

Nuevo Diccionario de Teología Moral, Paulinas, Madrid, 1992.

BOECKLE, F., *Moral fundamental*, Cristiandad, Madrid, 1981.

DEMMER, K., *Introducción a la Teología moral*, Estella, 1994.

FLECHA, J.R., *La vida en Cristo. Fundamentos de moral cristiana*, Sígueme, Salamanca, 2000.

SCHNACKENBURG, R., *El mensaje moral del Nuevo Testamento*, 2 vol, Herder, Barcelona, 1991.

MORA, G., *La vida cristiana. Teología moral fonamental*, FTC, Barcelona, 2004.

BENET XVI, *Caritas in veritate*.

Martínez, J; Caamaño, J.M., *Moral Fundamental*, Sal Terrae, Santander, 2014

Francesc., Exh. Apost. Amoris Laetitia, cap 8, 2016